

בבית המשפט העליון בשבתו כבית משפט לערעורים אזרחיים

ע"א 2197/23

לפני: כבוד השופט י' עמית
כבוד השופטת י' וילנר
כבוד השופט ד' מינץ

המערער: פלוני

נגד

המשיבה: המאגר הישראלי לביטוחי רכב "הפול"

ערעור על פסק דינו של בית המשפט המחוזי בחיפה בת"א 20684-12-19 מיום 31.1.2023 שניתן על ידי כב' השופטת ישראלה קראי-גירון

בשם המערער: עו"ד ח' עלי זגייר
בשם המשיבה: עו"ד י' גודיס-דרור

פסק-דין

השופט י' עמית:

ערעור על פסק דינו של בית המשפט המחוזי בחיפה (כב' השופטת י' קראי-גירון) בת"א 20684-12-19 מיום 31.1.2023, במסגרתו פסק בית המשפט פיצויים למערער בתביעה לפי חוק פיצויים לנפגעי תאונות דרכים, התשל"ה-1975.

1. המערער, יליד 1983, נפגע בתאונת דרכים ביום 19.9.2018. אין מחלוקת כי על המשיבה לפצות את המערער בגין נזקיו הנובעים מהתאונה, והדיון בבית משפט קמא נסב על גובה הפיצוי.

2. בעניינו של המערער מונו ארבעה מומחים: בתחום האורתופדיה, המומחה קבע כי נותרה למערער נכות צמיתה בשיעור 50.3% בגין פגיעות בשתי הידיים וברגל שמאל, אותן שייך המומחה לתאונה מושא הערעור, למרות שהמערער סבל מחוליים אורתופדיים

עובר לתאונה, וכן נכות צמיתה בשיעור 15% בגין צלקות; בתחום האורולוגיה, המומחה מצא כי המערער נחבל בתאונה באזור המפשעה וסבל מדימום באזור האשכים, וקבע נכות צמיתה בשיעור 10%, מחצית מהנכות הניתנת לפי סעיף 24(4) לתקנות הביטוח הלאומי (קביעת דרגת נכות לנפגעי עבודה), התשט"ז-1956 (להלן: התקנות), שעניינו "חוסר אשך אחד והשני תקין", הגם שהבהיר כי למערער שני אשכים, הוא גבר פורה ואשתו אף הייתה בהריון במועד הבדיקה; בתחום הפסיכיאטריה, המומחה קבע כי למערער תגובה הסתגלותית הקשורה למצבו הבריאותי, כי המערער התלונן על מצבו הפיזי אך כלל לא התייחס למצבו הנפשי ומכך ניתן להסיק כי אינו מפריע למערער, כי המערער התחתן, טייל בחו"ל והפך לאב לאחר התאונה – אי לכך, העמיד המומחה את נכותו של המערער על 10% לפי סעיף 34(ב)(2) לתקנות; בתחום הנוירולוגיה, נקבע כי בשל הפגיעות הנוירולוגיות למערער נכות צמיתה בשיעור 37%. נכותו הרפואית המשוקללת של המערער היא 78.4%.

3. בית משפט קמא מצא כי עדויות התביעה אינן עולות בקנה אחד עם המסמכים הרפואיים והעדויות האחרות שהושמעו בפניו, דבר המצביע על חוסר מהימנות של העדים, ובין היתר: בעדותם טענו המערער ואשתו כי המערער נזקק לכיסא גלגלים משך כחצי שנה שלאחר התאונה, אך טענה זו לא תאמה את המסמכים הרפואיים שהוצגו ואת סרטון החתונה; המערער הסתיר מהמומחים כי היו לו תאונות קודמות, ובהן תאונת דרכים מספר חודשים לפני התאונה מושא הערעור; המערער טען כי הוא פנה לשיקום בשל קושי לחזור לעבודה, ואף דיווח למומחים שהוא לא עובד, למרות שבפועל שב לעבודתו כיועץ מס כבר במהלך שנת 2019, ואת היעדר ההכנסה לשנת 2020 שייך למגפת הקורונה ולא לתאונה. עוד נקבע כי המערער ואשתו לא היססו למסור גרסאות עובדתיות שונות בהליכים שונים (למשל, בפני שלטונות המס), ובנסיבות אלה בית משפט קמא החיל את דוקטרינת ההשתק השיפוטי כך שלא ניתן משקל לעדותם.

4. אשר לנכותו התפקודית של המערער, בית משפט קמא אימץ את עמדת המשיבה לפיה הנכות התפקודית עומדת על 40%, וזאת מן הטעמים הבאים: חלק מהנכויות הרפואיות שנקבעו למערער אינן בעלות השפעה תפקודית, ובהן צלקות, בעיות אורולוגיות ובעיות נפשיות; חלק מחוות דעת המומחים התבססו על מידע חלקי או לא מדויק שמסר המערער; המערער שב לעבודה סדירה, השלים לימודי משפטים, ואף פתח מחדש את משרד ייעוץ המס שלו, ובכל אלה יש כדי ללמד על תפקוד מצידו של המערער. על בסיס הנתונים שעמדו בפני בית המשפט, נקבע כי שכרו הממוצע של המערער עובר לתאונה עמד על 6,000 ש"ח. עוד נקבע, כי יש לחשב את הגריעה מכושר ההשתכרות לעתיד בהתאם לשלוש תקופות: ממועד מתן פסק הדין לחמש השנים הבאות – לפי שכר

חודשי של 6,000 ש"ח; מחלוף חמש שנים ועד חלוף 15 שנים – לפי השכר הממוצע במשק בסך 10,352 ש"ח, ומחלוף 15 שנים ועד גיל 70 (כיוון שהמערער עצמאי) – לפי שכר חודשי של 15,000 ש"ח. על בסיס קביעות אלה נפסקו לטובת המערער הסכומים הבאים: 166,400 ש"ח בגין הפסדי שכר בעבר; 1,058,333 ש"ח בגין הפסדי שכר לעתיד; 140,000 ש"ח בגין כאב וסבל; 300,000 ש"ח בגין עזרת צד ג'; 100,000 ש"ח בגין הוצאות רפואיות. סה"כ – 1,764,733 ש"ח ומסכום זה נוכו תשלומים תכופים ותקבולי מל"ל בסך כ-678,000 ש"ח.

5. על פסק הדין נסב הערעור שלפנינו, במסגרתו הלין המערער על קביעותיו העובדתיות של בית משפט קמא, ובין היתר, נטען כי מידת והיקף הסיוע לו נזקק המערער גדולים יותר מכפי שהשתקף בפסק הדין; כי בית משפט קמא כלל לא שקלל את הנכות הפלסטית של המערער אלא הכליל אותה בנכות האורתופדית; כי קביעת בית המשפט שאין עדות לכך שהמערער היה על כיסא גלגלים היא שרירותית וחסרת הגינות; כי בית המשפט שגה כאשר סתר את חוות דעת המומחה וקבע כי אין כל עדות לכך שלמערער אשך אחד; כי בית המשפט שגה בקביעתו כי חלק מנכויותיו הרפואיות של המערער, בשיעור משוקלל של 31%, אינן משפיעות על תפקודו; כי בית המשפט שגה כאשר השתמש במקדם היוון כפול לחישוב הפסד השתכרות לעתיד; כי המערער עבד כעצמאי אך גם כשכיר, ובפועל לא חזר לעבודתו לאחר התאונה; וכי המערער לא סיים את לימודי המשפטים כפי שנכתב בפסק הדין.

6. המשיבה הגישה כתב תשובה לערעור, ומשכך, ולאחר שנערכה גם ישיבת קדם ערעור בפני, אציע לחבריי להכריע בערעור על יסוד החומר בכתב שלפנינו, על פי סמכותנו לפי תקנה 138(א)(5) לתקנות סדר הדין האזרחי, התשע"ט-2018.

7. דין הערעור להידחות.

המערער תקף בחריפות את פסק דינו של בית משפט קמא, אך למעשה לא הצביע על טעות המצדיקה התערבותה של ערכאת הערעור. כך, לדוגמה, המשיבה הגישה חוות דעת של רואה חשבון מטעמה בכל הקשור להשתכרותו של המערער, וחוות דעת זו לא רק שלא נסתרה, אלא שגם בערעור, המערער לא טען כנגד הנתונים והמסקנות של רואה החשבון. המערער היה כבן 35 בעת התאונה, לא בבחינת מי שטרם החל לכתוב את סיפור חייו, ולנוכח עברו התעסוקתי המעיד על חוסר יציבות ולנוכח השתכרותו הנמוכה עד לתאונה, העמדת שיעור השתכרותו לעתיד (בחלוף חמש שנים מפסק הדין) על השכר הממוצע במשק, בוודאי שאינה מקפחת אותו.

המערער הלין על כך שלא נפסקו לזכותו הפסדי פנסיה, אך אין מקום לפסיקת הפסדי פנסיה כאשר מדובר בעצמאי, שהרי גם אם המערער היה מפריש כספים לקרן פנסיה, "ההפרשות לפנסיה של עצמאי מגיעות מכיסו-שלו, והתשלומים מכך כמוה ככפל פיצוי" (פסק דיני בע"א 4816/20 לסקוב נ' פלונית, פסקה 10 (10.3.2021)).

8. פסק הדין רצוף קביעות עובדה ומהימנות שאינן מחמיאות למערער, בלשון המעטה, ובכגון דא אין דרכה של ערכאת ערעור להתערב. כך, לדוגמה, המערער התארס כחודשיים לאחר התאונה, וכפי שעולה מסרטון החתונה שהוצג, במועד זה כבר לא נזקק לכיסא גלגלים; המערער לא הזכיר תאונות קודמות שהיו לו; ועוד. גם בערעור חזר וטען המערער כי איבד אשך בתאונה, בעוד שחוות דעת המומחה בתחום האורולוגי מדברת בעד עצמה, וממנה עולה בבירור כי לא כך הדבר. מכל מקום, אין מדובר בנכות שיש לה השפעה במישור ההשתכרות והנכות התפקודית, וכך גם לגבי הצלקות.

לא למותר לציין את חוסר ההלימה בין מצבו האמיתי של המערער לסכומים שנתבעו על ידו, ושאותם העמיד על כ-15 מליון ש"ח, משל היה קוודרופלג, אך כפי שציין בית משפט קמא, המערער שב לעבודה, נוהג ברכב ללא מגבלה או סיוע ואינו עושה שימוש בקביים. המערער תבע בגין הוצאות רפואיות לעבר ולעתיד סך של 800,000 ש"ח מבלי לצרף קבלות כלשהן על הוצאות שהוציא בשנים שחלפו מאז התאונה, וללא עיגון כלשהו בחוות הדעת הרפואיות. הדבר אך ממחיש עד כמה האדירו המערער והעדים מטעמו את חומרת הפגיעה.

9. אכן, יש פער בין הנכות הרפואית המשוקללת לבין הנכות התפקודית והגריעה מכושר ההשתכרות כפי שנקבעה על ידי בית משפט קמא, שהעמידה על 40% בלבד (להבחנה בין המושגים ראו, לדוגמה, ע"א 2577/14 פלוני נ' המאגר הישראלי לביטוח רכב בע"מ, פסקה 6 והאסמכתאות שם (11.1.2015)). עם זאת, בית המשפט הסביר ונימק את הפער, והדברים מעוגנים היטב בחומר הראיות שהונח בפניו. משכך, איני רואה מקום לסטות מהכלל לפיו קביעת הנכות התפקודית והפגיעה בכושר ההשתכרות, היא מהנושאים המובהקים הנמצאים בליבת שיקול הדעת של הערכאה הדיונית ששמעה את הצדדים והתרשמה באופן בלתי אמצעי מהנפגע (ראו, לדוגמה, ע"א 2833/21 קיבוץ עין גב נ' פלונית, פסקה 18 והאסמכתאות שם (2.4.2023)).

10. סוף דבר, בשורה התחתונה, איני רואה להתערב בקביעותיו של בית משפט קמא ומשכך, הערעור נדחה.

לפנים משורת הדין, לא ייעשה צו להוצאות בערכאה זו.

ניתן היום, ו' בתמוז התשפ"ג (25.6.2023).

ש ו פ ט

ש ו פ ט

ש ו פ ט